Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (judecător Cristina Prisacari)

Dosarul nr. 2a-122/2025 (PIGD: 2-24066785-03-2a-24012025)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

15 mai 2025 municipiul Bălți

Instanța în componența:

Președintele ședinței, judecător Stanislav Grosu

Judecători Alina Țihonschi și Radu Holban

Grefier Roxana Iacubovscaia,-

examinând în ședință publică apelul declarat de Direcția Educație,Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț și apelul declarat de Strugaru Olesea, reprezentată de avocata Botnari Vitalia, împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul central) din 15 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Strugaru Olesea în contradictoriu cu Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, privind anularea ordinului de preavizare, ordinului de modificare a ordinului de preavizare, ordinului de concediere, restabilirea în funcţia deținută anterior, încasarea salariului pentru absenţa forţată de la muncă, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

I.Pretenţiile reclamantului:

1.La 18 iunie 2024, Strugaru Olesea s-a adresat cu cerere în instanța de judecată către Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț solicitând anularea ordinului de preavizare, ordinului de modificare a ordinului de preavizare și Ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată (fila dosarului 1-16).

2.În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în conformitate cu Ordinul nr. 53 din 22 august 2020 emis de Direcţia Educaţie a Consiliului Raional Edineţ, privind angajarea şi atribuirea treptei, clasei şi coeficientului de salarizare, dna Strugaru Olesea, învingătoare a concursului a fost numită în funcţie de *****, începând cu 22 august 2020.

Totodată, la data de 04 martie 2024, șefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ Morari Iana, a emis Ordinul nr. 41 cu privire la preavizarea d-nei Strugaru Olesea, *****.

Totodată, prin Ordinul nr. 41 s-a dispus următoarele:

*1. „Se preavizează, contra semnătură, dna Strugaru Olesea, despre eliberarea din funcţie de *****.*
2. Termenul de preavizare de 2 luni începe din momentul reluării activităţii.
3. Specialistul principal cu atribuţii resurse umane din Serviciul juridic la momentul reluării activităţii de către dna Strugaru Olesea va declanşa procedura de eliberare din funcţie.
4. Se acordă d-nei Strugaru Olesea o zi lucrătoare pe săptămână cu menţinerea salariului mediu pentru căutarea unui alt post de lucru.
5. Prezentul act administrativ este supus căilor de atac în procedură prealabilă către autoritatea emitentă în termen de 30 zile conform prevederilor legale”.

La fel, reclamanta a comunicat faptul că, s-a adresat cu cerere prealabilă către Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ prin care a solicitat anularea Ordinului nr. 41 din 04 martie 2024 emis de șefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, Morari Iana, cu privire la preavizarea d-nei Strugaru Olesea *****, ca fiind ilegal emis.

La 23 aprilie 2024, a primit răspunsul nr. 154 din 22 aprilie 2024, în care este indicat că Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ,

consideră că Ordinul emis cu nr. 41 din 04 martie 2024, este legal emis și nu poate fi anulat.

Ulterior, la 31 mai 2024 șefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, Morari Iana a emis Ordinul nr.103 cu privire la concedierea d-nei Strugaru Olesea.

Astfel, prin Ordinul nr.103 s-au dispus următoarele:

”1. Desfacerea contractului individual de muncă din 02 martie 2020 a d-nei Strugaru Olesea, ***** de la 03 iunie 2024 (ultima zi de muncă), în legătură cu reorganizarea Direcţiei Educaţie a Consiliului Raional Edineţ.

2. Contabilitatea va calcula şi va achita plăţile salariale conform legislaţiei în vigoare precum şi indemnizaţia de eliberare din funcţie conform art. 186 alin. (1) lit. a), b), c) Codul Muncii.

2.1 În mărimea sumată a unui salariu mediu săptămânal pentru fiecare an complet lucrat la unitatea în cauză dar nu mai mare decât şase salarii medii lunare şi nu mai mică decât un salariu mediu lunar;

2.2 Pentru a doua lună, plata unei indemnizaţii de eliberare din serviciu egală cu cuantumul salariului mediu lunar dacă persoana concediată nu a fost plasată în câmpul muncii;

2.3 Pentru a treia lună, plata unei indemnizaţii de eliberare din serviciu egală cu cuantumul salariului mediu lunar dacă persoana concediată nu a fost plasată în câmpul muncii;

2.4 În cazul plasării d-nei Strugaru Olesea în câmpul muncii pe parcusul lunilor indicate mai sus indemnizaţia se va achita pe perioada de până la data angajării acesteia.

3. Dna Tanas Ina, specialist principal resurse umane, va aduce la cunoştinţă d-nei Strugaru Olesea sub semnătură prevederile prezentului ordin.

4. Prezentul ordin cu privire la concediere a d-nei Strugaru Olesea poate fi contestat în termen de trei luni de la data comunicării acestuia la Judecătoria Edineţ, sediul Central”.

Se mai invocă în cererea de chemare în judecată că, Strugaru Olesea s-a adresat cu cerere prealabilă către Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, prin care a solicitat:

1. A anula ca ilegal Ordinul nr. 103 din 31 mai 2024 emis de Şefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ cu privire la concedierea d-nei Strugaru Olesea.

2. A restabili pe Strugaru Olesea în funcţia deţinută anterior.

3. A achita în beneficiul Strugaru Olesea salariul pentru perioada absenţei forţate de la muncă începând cu data eliberării din funcţie, până la restabilirea în funcţie, cu reţinerea sumelor obligatorii ce urmează a fi vărsate în bugetul public şi bugetul asigurărilor sociale.

4. A achita în beneficiul Strugaru Olesea suma de 50 000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

Mai mult ca atât, reține faptul că, în conţinutul Ordinului nr. 103 din 31 mai 2024 cu privire la concedierea d-nei Strugaru Olesea, este indicat că Ordinul respectiv a fost emis inclusiv în temeiul Ordinului nr. 83 din 01 aprilie 2024 cu privire la modificarea Ordinului nr. 41 din 04 martie 2024 al DETS a CR Edineţ.

Suplimentar, reclamanta a comunicat că până la momentul actual nu a primit nici un răspuns.

Totodată, consideră că Ordinele nr. 41 din 04 martie 2024, nr. 83 din 01 aprilie 2024 şi nr. 103 din 31 mai 2024, emise în privința lui Strugaru Olesea sunt ilegale, fiind emise în lipsa unui temei obiectiv şi real.

Reține faptul că, ordinele contestate, au fost emise în temeiul Deciziei Consiliului raional nr. 2/19 din 09 februarie 2024 cu privire la varianta nouă a Organigramei şi Statelor de personal ale aparatului preşedintelui raionului şi subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional, precum şi în baza art. 88 alin. (1) lit. b) (2) (3), art. 86 alin. (1) lit. c) dinn Codul muncii.

Menționează că potrivit informaţiei nr. 05/01-06-20 din 19 aprilie 2024 eliberat de Agenţia Servicii Publice, a fost informată că în conformitate cu cererea din 14 martie 2024 şi formularul de luare la evidenţă a modificărilor din 14 martie 2024, depuse de Morari Iana, şef-interimar al Direcţiei Educaţie a Consiliului raional

Edineţ pe data de 19 martie 2024, a fost schimbată denumirea instituţiei în: Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ (denumire prevăzută în Decizia Consiliului raional Edineţ nr. 2/19 din 09 februarie 2024).

La fel, în cadrul Extrasului din Registrul de stat al unităţilor de drept nr. 33724 din 27 iulie 2020 cât şi în Extrasul din Registrul de stat al unităţilor de drept nr. 40960 din 19 martie 2024, la rubrica actul normativ de constituire organul emitent fiind Consiliul raional Edineţ, Decizia nr. 4/3 din 08 august 2015, la fel numărul de identificare de stat şi codul fiscal (IDNO) fiind acelaşi 1015601000260.

Drept urmare, au fost efectuate modificări în ceea ce ține de denumirea Direcţiei prin Decizia Consiliului Raional Edineţ nr. 2/19 din 09 februarie 2024, dar actul normativ de constituire și codul fiscal a rămas acelaşi.

Totodată, reține faptul că, la data de 04 martie 2024 când a fost emis Ordinul nr. 41, conform extraselor menţionate supra şi răspunsul eliberat de Agenţia Servicii Publice, Organul local de specialitate în domeniul învăţământului, avea denumirea de Direcţia Educaţie, a Consiliului raional Edineţ şi nu Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineț.

În acest context,a menţionat că reorganizarea reprezintă acele acţiuni efectuate de fondatorii persoanei juridice, orientate spre transmiterea prin succesiune a drepturilor şi obligaţiilor de la o persoană juridică către altă persoană juridică, precum şi actele înregistrării de stat efectuate de autoritatea publică competentă în vederea constituirii, lichidării şi modificării actelor de constituire ale persoanei juridice supusă reorganizării.

Precizează că reorganizarea poate îmbrăca mai multe forme, și anume:- fuziune - aceasta este operaţiunea prin care două sau mai multe persoane juridice cu scop lucrativ decid să îşi unească patrimoniile într-o singură persoană juridică în scopul desfăşurării comune a activităţii; - dezmembrare - aceasta reprezintă operaţiunea tehnico-juridică de reorganizare prin care o persoană juridică se împarte în două sau mai multe persoane juridice independente sau prin care dintr-o persoană juridică se separă o parte, formând o persoană juridică independent; - transformare - reprezintă acel mod de reorganizare în baza căruia persoana juridică îşi schimbă forma de organizare juridică. De exemplu, o societate pe acţiuni se transformă într-o societate cu răspundere limitată.

Totodată, consideră că la caz nu a avut loc fuziunea din considerentul că nu au fost două sau mai multe persoane juridice care au decis să își unească patrimoniile într- o singură persoană juridică. La fel nu a avut loc dezmembrarea, deoarece nu este o persoană juridică care se împarte în două sau mai multe persoane juridice independente. Nici transformarea nu a avut loc, deoarece persoana juridică nu şi-a schimbat forma de organizare juridică.

Suplimentar, reieşind din cele notate supra, concluzionează că nu a avut loc reorganizarea Direcţiei, dar s-a modificat denumirea.

Cu toate acestea, contrar prevederilor legale şi circumstanţelor indicate supra, la data de 04 martie 2024, de către şefa-interimară Morari Iana a fost emis Ordinul nr. 41 a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, deşi la acel moment denumirea Direcţiei nu era modificată.

Aderent, potrivit Regulamentului de organizare şi funcţionare al Direcţiei Educaţiei a Consiliului Raional Edineţ, statele de personal nu s-au modificat, respectiv nicidecum nu poate fi vorba de reducerea numărului sau a statelor de personal, insistând că, la data emiterii Ordinului nr. 41 din 04 martie 2024 nu era aprobat alt Regulament.

Conform pct. III a procesului-verbal nr. 5 al şedinţei Consiliului raional Edineţ din 30 aprilie 2024, la întrebarea d-lui Odobescu Ghenadie, dacă unităţile de personal preavizate se regăsesc în statele de personal nou sau nu, dna Morari Iana şefă interimară Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport, a comunicat că „unităţile se regăsesc...”

Conform Deciziei nr. 5/3 din 30 aprilie 2024 emisă de Consiliul raional Edineţ, s-a aprobat Regulamentul de organizare şi funcţionare a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ - organ local de specialitate în domeniul învăţământului.

Potrivit anexei nr. 4 la decizia nr. 5/3 din 30 aprilie 2024, Statele de personal ale Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, funcţia deţinută de reclamanta se regăseşte. În această ordine de idei, atrage atenţia că potrivit art. 88 alin. (3) din Codul muncii, locul de muncă redus nu poate fi restabilit în statele unităţii pe parcursul anului calendaristic în care a avut loc concedierea salariatului care l-a ocupat.

La fel, având în vedere că în Regulamentul de organizare şi funcţionare a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, Statele de personal ale Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, funcţia de specialist al SMCFPC, la momentul dat având denumirea de SMCFPCCP (Secţia Management al Curriculumului Formare Profesională Continuă şi Comunicare cu Publicul) din cadrul Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ se regăseşte, reiese că de către pârât, la emiterea ordinilor contestate, au fost încălcate prevederile art. 88 alin. (3) din Codul muncii

De asemenea, afirmă că, Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, a emis Ordinul nr. 41, nr. 83 şi nr. 103, din motivul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate (art. 86 alin. (1) lit. c) Codul Muncii).

Menționează că este neclară legătura dintre Decizia Consiliului raional nr. 2/19 din 09 februarie 2024 cu privire la varianta nouă a Organigramei şi Statelor de personal ale aparatului preşedintelui raionului şi subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional cu faptul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate (art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii) invocat de Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ în ordinele contestate.

Cu atât mai mult, susține că reclamanta a fost angajată de către Direcţia Educaţie a Consiliului Raional Edineţ, iar ordinele de preavizare şi de concediere au fost emise de către Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ.

În acest sens, susține că procedura de preavizare şi de concediere în baza acestor temeiuri este una mai complexă, angajatorul fiind obligat să parcurgă etapele prevăzute în art. 88 din Codul Muncii.

Invocă faptul că, în rezultatul poziţiei de subordonare a salariaţilor, cât şi din faptul că salariaţii sunt concepuţi ca fiind partea mai slabă a raporturilor juridice de muncă, legislaţia muncii instituie o serie de garanţii juridice pe care angajatorul trebuie să le respecte atunci când decide să reducă numărul sau statele de personal. Încălcarea condiţiilor legale de concediere a salariaţilor poate servi temei pentru salariat de a contesta ordinul de preavizare, de concediere în instanţa de judecată, iar în caz de câştig al reclamantului, pârâtul (angajatorul) va fi obligat să repare

prejudiciul cauzat salariatului concediat ilegal, ce constă în plata salariului pentru întreaga absenţă nemotivată de la serviciu, repararea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecare a pricinii.

Menționează că angajatorul este în drept să concedieze salariaţii în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) al Codului Muncii, numai în cazul când există necesitatea justificată din punct de vedere economic.

La fel, consideră că, Direcţia Educaţie Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, nu a respectat toate cerinţele şi condiţiile normative la emiterea ordinelor contestate.

Mai mult, susține că nu a fost respectată obligaţia de a emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unităţii ori reducerea numărului sau a statelor de personal.

Menționează că un prim ordin pe care trebuie să îl emită angajatorul se referă nemijlocit la motivarea fie economică, fie juridică de reducere a numărului sau a statelor de personal. Motivarea acestui ordin este absolut obligatorie.

La fel, Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, nu a fost emis şi respectiv nu a fost prezentat reclamantei, un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unităţii ori reducerea numărului sau a statelor de personal.

Totodată, cu privire la art. 88 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, angajatorul urmează a emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre) cu privire la preavizarea, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării fiecărui salariat vizat, cu 2 luni înainte de lichidarea unităţii ori de reducerea numărului sau a statelor de personal, şi această prevedere nu a fost respectată.

De asemenea, după ce angajatorul a emis ordinul motivat fie juridic, fie economic de reducere a numărului sau a statelor de personal urmează emiterea ordinului prin care salariaţii sunt informaţi despre eventuala lor concediere pe motiv de reducere a numărului sau a statelor de personal.

Totodată, dacă pe parcursul perioadei de preaviz salariatul s-a aflat în concediu anual de odihnă, în concediu de studii sau în concediu medical aceste perioade

urmează a fi excluse din termenul de preaviz. Respectiv, după revenirea salariatului din concediu anual plătit, concediu de studii sau concediu medical, se reia curgerea termenului perioadei de preaviz.

Potrivit ordinului nr. 23 din 23 februarie 2024, emis de Direcţia Educaţie a Consiliului Raional Edineţ cu privire la acordarea concediul anual, s-a acordat concediul de odihnă anual pentru anul 2024 (18 zile) dnei Strugaru Olesea, specialist al SMCFPC din cadrul Direcţiei Educaţie al CR Edineţ, începând cu data de 26 februarie 2024 până la data de 15 martie 2024 inclusiv.

La fel, potrivit certificatului de concediu medical seria 01 nr. 5780453, Strugaru Olesea, s-a aflat în concediu medical de la 18 martie 2024 până la 28 martie 2024.

Astfel, la data emiterii ordinului nr. 41, adică 04 martie 2024, Strugaru Olesea se afla în concediul de odihnă anual.

Drept urmare a normelor de drept citate supra, odată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, reclamantei urma să i se propună în scris un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective.

Mai mult ca atât, art. 88 alin. (1) lit .c) Codul muncii prevede expres obligaţia angajatorului, o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, de a propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective (cu condiţia că astfel de loc de muncă (funcţie) există la unitate, iar salariatul preavizat întruneşte cerinţele necesare pentru suplinirea acestuia).

La fel, susține că reclamantei nu i-a fost prezentat în scris propunerea unei alte funcţii şi nu există nici un refuz semnat de către reclamantă în acest sens.

În temeiul art. 88 alin. (1) lit. g) din Codul Muncii, angajatorul este obligat de a prezenta, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenţiei pentru ocuparea forţei de muncă informaţiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate.

Consideră că obligaţia respectivă impusă angajatorului urmăreşte scopul ca statul să ţină o evidenţă a persoanelor ce urmează a fi disponibilizate. În acelaşi timp, prin informarea agenţiei pentru ocuparea forţei de muncă aceasta va

întreprinde măsurile prevăzute de lege pentru a identifica soluţii cât mai urgente pentru reintegrarea în câmpul muncii a persoanelor ce urmează a fi concediate, prezentându-le diverse oportunităţi de angajare sau recalificare profesională după caz.

Remarcă faptul că nici această prevedere nu a fost respectată. De către Direcţie, nu a fost prezentat în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenţiei pentru ocuparea forţei de muncă informaţiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate.

Totodată, cu privire la obligaţia angajatorului de a se adresa organului (organizatorului) sindical în vederea obţinerii opiniei consultative privind concedierea salariatului respectiv, la fel nu a fost respectată, o dovadă în acest sens pârâta nu a prezentat. Or, invocă că potrivit informaţiei eliberată de Preşedintele comitetului sindical al Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ a Centrului Sindical Ramural Teritorial Edineţ din domeniul Educaţiei şi Ştiinţe, se confirmă apartenenţa la Sindicatul Ramural Teritorial Edineţ din domeniul Educaţiei şi Ştiinţe a doamnei Strugaru Olesea, specialist al SMCFPC a Direcţiei Educaţie a Consiliului Raional Edineţ.

În consecinţă, susține că temeiul invocat de pârât în ordinile nr. 41 din 04 martie 2024, nr. 83 din 01 aprilie 2024, nr. 103 din 31 mai 2024 nu poate fi catalogat ca temei juridic în susţinerea poziţiei de preavizare şi concediere a reclamantei.

Menționează că aplicarea temeiului de preavizare pe motiv de reducere a numărului sau a statelor de personal urmează a fi efectuat doar în strictă conformitate cu prevederile Codului muncii. Or, legiuitorul a statuat mai multe garanţii legale în favoarea salariaţilor pentru a preveni eventuale abuzuri din partea angajatorului.

Consideră că stabilirea prin lege a motivelor de încetare a contractului individual de muncă asigură garantarea stabilităţii în muncă. Unitatea este întotdeauna obligată să motiveze desfacerea contractului de muncă.

În temeiul tuturor argumentelor relatate supra, reclamanta Strugaru Olesea a solicitat:

- ✓ Anularea ca fiind ilegal a Ordinului nr. 41 din 04 martie 2024 emis de Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ cu privire la preavizarea d-nei Strugaru Olesea *****;
- ✓ Anularea ca fiind ilegal a Ordinului nr. 83 din 01 aprilie 2024 emis de Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ cu privire la modificarea ordinului nr. 41 din 04 martie 2024 al DETS a CR Edineţ;
- ✓ Anularea ca fiind ilegal a Ordinului nr. 103 din 31 mai 2024 emis de Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ Morari Iana cu privire la concedierea d-nei Strugaru Olesea;
- ✓ A restabili pe Strugaru Olesea în funcţia de specialist al SMCFPCCP (Secţia Management al Curriculumului Formare Profesională Continuă şi Comunicare cu Publicul) al Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edinet;
- ✓ A obliga Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ să achite în beneficiul lui Strugaru Olesea salariul pentru perioada absenţei forţate de la muncă începând cu data eliberării din funcţie, până la restabilirea în funcţie, cu reţinerea sumelor obligatorii ce urmează a fi vărsate în bugetul public şi bugetul asigurărilor sociale;
- ✓ A încasa din contul Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ în beneficiul lui Strugaru Olesea suma în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral;
- ✓ A încasa din contul Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ în beneficiul lui Strugaru Olesea suma în mărime de 5 000 (cinci mii) lei achitată avocatului pentru acordarea asistenţei juridice, precum şi alte cheltuieli.

II. Soluția instanţei de fond:

3. Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul central) din 15 octombrie 2024, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta Strugaru Olesea, după cum urmează:

- S-a anulat Ordinul nr. 103 din data de 31 mai 2024 „Cu privire la concedierea dnei Strugaru Olesea”, emis de Șefa interimară a Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, Morari Iana.

- S-a restabilit Strugaru Olesea, în funcţia de *****, începînd cu data de 15 octombrie 2024.

- S-a obligat Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț să calculeze și să-i achite lui Strugaru Olesea salariul pentru absența forțată de la serviciu, începând cu data de 04 iunie 2024 și până la data emiterii hotărîrii instanței de judecată din 15 octombrie 2024.

- S-a încasat din contul Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț în beneficiul lui Strugaru Olesea prejudiciul moral în mărime de 9 000,00 (nouă mii, 00) lei.

- S-a încasat din contul Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț în beneficiul lui Strugaru Olesea cheltuielile de judecată suportate în mărime de 5 000,00 (cinci mii, 00) lei.

- În rest, pretențiile lui Strugaru Olesea au fost respinse.

III. Solicitările apelanților:

4.Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, **la 22 octombrie 2024 pârâtul Direcția Educație,Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț** a formulat o cerere de apel preliminară împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul central) din 15 octombrie 2024 (fila dosarului 137), iar la data de 27 ianuarie 2025 a depus apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept în temeiul art. 264-365 Cod de procedură civilă, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea admisă a cererii de chemare în judecată, cu pronunţarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă integral acţiunea depusă de Strugaru Olesea.

5.Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, **la 11 noiembrie 2024 reclamanta Strugaru Olesea, reprezentată de avocata Botnari Vitalia**, a

formulat o cerere de apel preliminară împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul central) din 15 octombrie 2024 (fila dosarului 143), iar la data de 13 ianuarie 2025 a depus apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept în temeiul art. 264-365 Cod de procedură civilă, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea pretențiilor respinse din acțiune, cu pronunţarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Strugaru Olesea.

Totodată, apelanta a solicitat încasarea din contul Direcției Educație,Tineret și Sport a Consiliului Rational Edineț în beneficiul apelantei Strugaru Olesea a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

IV.Argumentele apelanților:

6.În motivarea apelului, apelantul Direcția Educație,Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț a invocat că, instanța de prim nivel prin hotărârea pronunțată a demonstrat că argumentele pârâtului-apelant nu și-a găsit rezolvare în motivarea instanței, motiv pentru care hotărârea o consideră nemotivată, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, instanța de fond, în aprecierea sa, a reținut faptul că, funcția de specialist , în care a activat reclamanta , se regăsește în statele noi de personal, astfel ordinul de concediere ar fi ilegal.

Mai mult ca atît, susține faptul că, potrivit pct. 10 din Decizia Consiliului raional Edineţ nr.2/19 din 09.02.2024 a fost abrogată Decizia nr.8 5 din 26.08.2020 “Cu privire la modificarea deciziei Consiliului raional nr.5/2 din 08.05.2020 Cu privire la Organigrama şi Statele de personal ale Aparatului Preşedintelui raionului, direcţiilor, secţiilor, altor subdiviziuni din subordinea Consiliului raţional Edineţ.”

Remarcă faptul că, Secţia Management al Curiculumului Formare Profesională Continuă (SMCFPC) din cadrul Direcţie Educaţie, a fost lichidată. Respectiv, a fost lichidată şi funcţia de specialist, în care a activat reclamanta.

Suplimentar, potrivit organigramei noi din anexa nr.3 a Deciziei nr. 5/3 din 30 aprilie 2024, a fost formată o altă Secție cu altă denimire- Secția Management al

Curiculumului Formare Profesională Continuă și Comunicare cu Publicul (SMCFPCCP), care după cum se observă , diferă de cea veche.

La fel, consideră în partea motivantă a ordinului de concediere, este menţionat că, funcţia anterior ocupată de dna Strugaru O. nu se regăseşte în nou Organigramă.

Consideră că cele invocate supra, dovedesc cu certitudine faptul că, Secţia veche a fost lichidată şi a fost formată altă Secţie nouă cu altă denumire, cu alte state de personal şi cu alt număr de unităţi ale statelor de personal.

Ca urmare, susține că sunt neîntemeiate concluziile instanţei de fond precum că, nu au fost modificate statele de personal, că, funcţia lichidată se regăseşte în statele noi ale Direcţiei, şi că, locul de muncă redus ar fi fost restabilit contrar prevederilor art.88, alin.(3) din Codul muncii.

Mai mult, temeiul juridic pentru concedierea reclamantei este indicat în partea motivată a Ordinului nr. 102 din 24.05.2024 unde este menţionat că, *ordinul este emis în conformitate cu art.86, alin.(1), lit.c) din Codul muncii*, care prevede concedierea din motivul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate.

Reclamanta a invocat că nu au fost respectate prevederile art. 88 alin.(2) din Codul muncii, conform cărora, în termenul de preavizare nu se include perioada aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii şi în concediul medical. Or, reclamanta în lunile februarie şi martie 2024 s-a aflat în concediul anual de odihnă timp de 18 zile şi în concediul medical timp de 10 zile.

La fel, consideră că instanţa de prim nivel a reținut neîntemeiat aceste argumente deoarece, la dosar este anexat procesul verbal nr.01 din 01.04.2024 prin care reclamantei i s-a adus la cunoştinţă Ordini le nr.41 şi nr.83 privind preavizarea, fapt care confirmă că, reclamanta a fost preavizată la data de 01.04.2024.

Totodată, menționează faptul că, în perioada de preavizare, după 01.04.2024 şi până la 31.05.2024, când a fost emis Ordinul nr.103 de eliberare, reclamanta nu s-a aflat nici în concediul anual de odihnă, nici în concediul de studii şi nici în concediul medical.Respectiv, prevederile art. 88 alin.(2) din Codul muncii au fost respectate.

Suplimentar, instanta de fond a mai invocat că, la eliberarea reclamantei din funcţie angajatorul nu a solicitat opinia organelor sindicale, din ce motiv a încălcat prevederile art.88 alin.(1), lit.h) din Codul muncii.

În sensul dat, consideră că instanța de nivelul unu nu a luat în calcul că, însăși lipsa opiniei sindicatelor , nu generează anularea ordinelor de concediere, deoarece art. 89 alin. (2) din Codul Muncii , prevede că, în cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanța de judecată va solicita opinia consultativă a organului sindical privind concedierea salariatului respectiv.

Astfel, la caz, instanța de fond nu a solicitat opinia sindicatelor cu privire la concedierea reclamantei și nu este cunoscută opinia , motiv pentru care instanța de fond nu poate invoca ilegalitatea Ordinului de concediere în baza temeiului dat.

Suplimentar, ceea ce ține de cerințele cu privire la încasarea din contul pârâtului a salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, a prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată , consideră că acestea sunt subsecvente și urmează a fi respinse odată cu respingerea cerinței de bază.

În drept, cererea de apel a Direcției Educație,Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț este întemeiată în baza art.art 357, 358, 360, 386 Cod de Procedură Civilă al RM.

7. În motivarea apelului, apelanta Strugaru Olesea, reprezentată de avocata Botnari Vitalia a invocat că instanța de prim nivel la motivarea hotărîrii nu a analizat toate aspectele importante pentru soluționarea cauzei, motiv pentru care hotărârea primei instanțe este nemotivată, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată parțial, în patea în care s-a respins acțiunea înaintată.

Astfel, cu referire la pretenţia privind anularea ordinul nr.41 din 04.03.2024 cu privire la preavizare şi a ordinului nr.83 din 01.04.2024 cu privire la modificarea ordinului nr.41 din 04.03.2024, emis de Şefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ Morari Iana, consideră că instanţa de judecată în mod neîntemeiat a respins pretenţia dată.

Menționează, că la data de 04 martie 2024, Şefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ Morari Iana, a emis Ordinul nr. 41 cu privire la preavizarea d-nei Strugaru Olesea, *****.

Totodată, prin Ordinul nr. 41 s-a dispus următoarele:

1. „Se preavizează, contra semnătură, dna Strugaru Olesea, despre eliberarea din funcţie de *****.

2. Termenul de preavizare de 2 luni începe din momentul reluării activităţii.

3. Specialistul principal cu atribuţii resurse umane din Serviciul juridic la momentul reluării activităţii de către dna Strugaru Olesea va declanşa procedura de eliberare din funcţie.

4. Se acordă d-nei Strugaru Olesea o zi lucrătoare pe săptămână cu menţinerea salariului mediu pentru căutarea unui alt post de lucru.

5.Prezentul act administrativ este supus căilor de atac în procedură prealabilă către autoritatea emitentă în termen de 30 zile conform prevederilor legale”.

La fel, la data de 01.04.2024, de către Şefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ Morari Iana fost emis ordinul nr.83 privind modificarea ordinului nr.41 din 04.03.2024.

În sensul dat, consideră că ordinele nr.41 din 04.03.2024, nr.83 din 01.04.2024 sunt ilegale. Ordinele date sunt emise în lipsa unui temei obiectiv şi real.

Suplimentar, atrage atenţia că ordinele contestate, au fost emise în temeiul Deciziei Consiliului raional nr.2/19 din 09.02.2024 cu privire la varianta nouă a Organigramei şi Statelor de personal ale aparatului preşedintelui raionului şi subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional, precum şi în baza art.88 alin.(l) lit.b) (2) (3), art.86 alin.(l) lit.c) Codul Muncii.

Menţionează că potrivit informaţiei nr.05/01-06-20 din 19.04.2024 eliberat de Agenţia Servici Publice, am fost informaţi că în conformitate cu cererea din 14.03.2024, şi formularul de luare la evidenţă a modificărilor din 14.03.2024, depuse de Morari Iana, şef-interimar al Direcţiei Educaţie a Consiliului raional Edineţ pe data de 19.03.2024 a fost schimbată denumirea instituției în: Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ (denumire prevăzută în Decizia Consiliului raional Edineţ nr.2/19 din 09.02.2024).

Susține că atît în Extrasul din Registrul de stat al unităţilor de drept nr.33724 din 27.07.2020 cât şi în Extrasul din Registrul de stat al unităţilor de drept nr.40960 din 19.03.2024, la rubrica actul normativ de constituire organul emitent fiind Consiliul raional Edineţ, Decizia nr.4/3 din 08.08.2015, la fel numărul de identificare de stat şi codul fiscal (IDNO) fiind acelaşi 1015601000260.

În consecință, au fost efectuate modificări în ceea ce ține de denumirea Direcţiei prin Decizia Consiliului Raional Edineţ nr.2/19 din 09.02.2024, dar actul normativ de constituire și codul fiscal a rămas acelaşi.

Totodată, reține că la data de 04.03.2024, când a fost emis ordinul nr.41, conform extraselor menţionate supra şi răspunsul eliberat de Agenţia Servicii Publice, Organul local de specialitate în domeniul învăţământului, avea denumirea de Direcţia Educaţie, a Consiliului raional Edineţ şi nu Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ.

În acest context menţionează că reorganizarea reprezintă acele acţiuni efectuate de fondatorii persoanei juridice, orientate spre transmiterea prin succesiune a drepturilor şi obligaţiilor de la o persoană juridică către altă persoană juridică, precum şi actele înregistrării de stat efectuate de autoritatea publică competentă în vederea constituirii, lichidării şi modificării actelor de constituire ale persoanei juridice supusă reorganizării.

Accentuează că reorganizarea poate avea loc prin:- fuziune - aceasta este operaţiunea prin care două sau mai multe persoane juridice cu scop lucrativ decid să îşi unească patrimoniile într-o singură persoană juridică în scopul desfăşurării comune a activităţii; - dezmembrare - aceasta reprezintă operaţiunea tehnico-juridică de reorganizare prin care o persoană juridică se împarte în două sau mai multe persoane juridice independente sau prin care dintr-o persoană juridică se separă o parte, formând o persoană juridică independent; - transformare - reprezintă acel mod de reorganizare în baza căruia persoana juridică îşi schimbă forma de organizare juridică. De exemplu, o societate pe acţiuni se transformă într-o societate cu răspundere limitată.

Prin urmare, în cazul de față nu a avut loc fuziunea din considerentul că nu au fost două sau mai multe persoane juridice care au decis să îşi unească

patrimoniile într- o singură persoană juridică. La fel nu a avut loc dezmembrarea, deoarece nu este o persoană juridică care se împarte în două sau mai multe persoane juridice independente. Nici transformarea nu a avut loc, deoarece persoana juridică nu şi-a schimbat forma de organizare juridică.

Reieşind din cele notate supra, concluzionează că nu a avut loc reorganizarea Direcţiei, dar a fost modificată denumirea.

Cu toate acestea, contrar prevederilor legale şi circumstanţelor indicate supra, la data de 04.03.2024, a fost emis ordinul nr.41 de şefa-interimar Morari Iana a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, deşi la acel moment denumirea Direcţiei nu era modificată.

În acest context, reține că Statele de personal conform Regulamentului de organizare şi funcţionare al Direcţiei Educaţie a Consiliului Raional Edineţ, nu s-au modificat, respectiv nicidecum nu poate fi vorba de reducerea numărului sau a statelor de personal, în acest sens a fost anexat regulamentul şi decizia nr.3/36 din 18.08.2016. La data emiterii ordinului nr.41 din 04.03.2024 nu era aprobat alt regulament.

Remarcă faptul că, potrivit pct. III a procesului-verbal nr.5 al şedinţei Consiliului raional Edineţ din 30.04.2024, la întrebarea d-lui Odobescu Ghenadie, dacă unităţile de personal preavizate se regăsesc în statele de personal nou sau nu, dna Morari Iana şefa interimară Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport, a comunicat că „unităţile se regăsesc...”

La fel, potrivit deciziei nr.5/3 din 30.04.2024 emisă de Consiliul raional Edineţ, s-a aprobat Regulamentul de organizare şi funcţionare a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ - organ local de specialitate în domeniul învăţământului.

Astfel, menționează că potrivit anexei nr.4 la decizia nr.5/3 din 30.04.2024, Statele de personal ale Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, funcţia deţinută de reclamanta se regăseste.

În ordinea respectivă de idei, atrage atenţia că potrivit art.88 alin.(3) din Codul muncii, locul de muncă redus nu poate fi restabilit în statele unităţii pe parcursul anului calendaristic în care a avut loc concedierea salariatului care l-a ocupat.

Aderent, ținînd cont că în Regulamentul de organizare şi funcţionare a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, Statele de personal ale Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, funcţia de specialist al SMCFPC, la momentul dat având denumirea de SMCFPCCP (Secţia Management al Curriculumului Formare Profesională Continuă şi Comunicare cu Publicul) din cadrul Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ se regăseşte, reiese că de către pârâtă au fost încălcate prevederile art.88 alin.(3) din Codul muncii, la emiterea ordinilor contestate.

Potrivit art. 88 alin.(l) din Codul muncii, angajatorul este în drept să concedieze salariaţii de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal doar cu condiţia că:

a) va emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărâre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unităţii ori reducerea numărului sau a statelor de personal;
b) va emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărâre) cu privire la preavi zarea, sub semnătură sau prin altă modalitate care' permite confirmarea recepţionării/înştiinţării fiecărui salariat vizat, a salariaţilor cu 2 luni înainte de lichidarea unităţii ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. In caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse;
c) o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective (cu condiţia că astfel de loc de muncă (funcţie) există la unitate, iar salariatul preavizat întruneşte cerinţele necesare pentru suplinirea acestuia);
d) va reduce, în primul rând, locurile de muncă vacante;
e) va desface contractul individual de muncă în primul rând cu salariaţii angajaţi prin cumul;
f) va acorda salariatului ce urmează a fi concediat o zi lucrătoare pe săptămână cu menţinerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă;
g) va prezenta, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenţiei pentru ocuparea forţei de muncă informaţiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate;

h) se va adresa organului (organizatorului) sindical în vederea obţinerii opiniei consultative privind concedierea salariatului respectiv.

Prin prisma normelor legale citate supra, Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, nu a respectat toate cerinţele şi condiţiile normative la emiterea ordinilor contestate.

Totodată, în ceea ce priveşte obligaţia de a emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unităţii ori reducerea numărului sau a statelor de personal, nu a fost respectată.

La fel, un prim ordin pe care trebuie să îl emită angajatorul se referă nemijlocit la motivarea fie economică, fie juridică de reducere a numărului sau a statelor de personal. Motivarea acestui ordin este absolut obligatorie.

La fel, de către Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, nu a fost emis şi respectiv nu a fost prezentat reclamantei, un ordin (dispoziţie, decizie, hotărâre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unităţii ori reducerea numărului sau a statelor de personal.

Referitor la lit. b) art. 88 alin. (l) din Codul muncii, *va emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărâre) cu privire la preavizarea, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării fiecărui salariat vizat, a salariaţilor cu 2 luni înainte de lichidarea unităţii ori de reducerea numărului sau a statelor de personal*, şi această prevedere nu a fost respectată.

Astfel, remarcă faptul că, după ce angajatorul a emis ordinul motivat fie juridic, fie economic de reducere a numărului sau a statelor de personal urmează emiterea ordinului prin care salariaţii sunt informaţi despre eventuala lor concediere pe motiv de reducere a numărului sau a statelor de personal.

Reieşind din normele de drept citate supra, o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, reclamantei urma să i se propună în scris un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective.

Mai mult ca atât, art. 88 alin. (l) lit. c) Codul muncii prevede expres obligaţia angajatorului, o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, de a propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective (cu condiţia că astfel de loc de muncă

(funcţie) există la unitate, iar salariatul preavizat întruneşte cerinţele necesare pentru suplinirea acestuia).

Relatează că reclamantei nu i-a fost prezentată în scris propunerea unei alte funcţii şi nu există nici un refuz semnat de către reclamantă în acest sens.

Astfel, în temeiul art.88 alin.(l) lit.g) din Codul muncii, angajatorul este obligat de a prezenta, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenţiei pentru ocuparea forţei de muncă informaţiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate.

Această obligaţie impusă angajatorului urmăreşte scopul ca statul să ţină o evidenţă a persoanelor ce urmează a fi disponibilizate. În acelaşi timp, prin informarea agenţiei pentru ocuparea forţei de muncă aceasta va întreprinde măsurile prevăzute de lege pentru a identifica soluţii cât mai urgente pentru reintegrarea în câmpul muncii a persoanelor ce urmează a fi concediate, prezentându-le diverse oportunităţi de angajare sau recalificare profesională după caz.

În sensul dat, această prevedere nu a fost respectată de către Direcţie, nu au fost prezentate în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenţiei pentru ocuparea forţei de muncă informaţiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate.

Totodată, în ceea ce priveşte obligaţia angajatorului de a se adresa organului (organizatorului) sindical în vederea obţinerii opiniei consultative privind concedierea salariatului respectiv, la fel nu a fost respectată, astfel o dovadă în acest sens pârâta nu a prezentat.

Suplimentar, în acest sens a fost anexată informaţia eliberată de Președintele comitetului sindical al Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ a Centrului Sindical Ramural Teritorial Edineţ din domeniul Educaţiei şi Ştiinţei, prin care se confirmă apartenenţa la Sindicatul Ramural Teritorial Edineţ din domeniul Educaţiei şi Ştiinţei a doamnei Strugaru Olesea, specialist al SMCFPC a Direcţiei Educaţie a Consiliului Raional Edinet.

Drept consecinţă, rezultă că temeiul invocat de către Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ în ordinile nr.41 din 04.03.2024, nr.83

din 01.04.2024, nu poate fi catalogat ca temei juridic în susţinerea poziţiei de preavizarea a reclamantei.

Astfel, aplicarea temeiului ce preavizare pe motiv de reducere a numărului sau a statelor de personal urmează a fi efectuat doar în strictă conformitate cu prevederile Codului muncii. Or, normele indicate de Codul muncii, la care a făcut referire supra au un caracter imperativ, iar dacă angajatorul încalcă vre-o una din condiţiile de preavizare, concediere şi fostul salariat contestă ordinele în instanţa de judecată atunci ordinele în cauză urmează a fi anulate, cu obligarea angajatorului la repararea prejudiciilor cauzate salariatului reglementate în art.90 Codul muncii.

Prin urmare, consideră că legiuitorul moldovean a statuat mai multe garanţii legale în favoarea salariaţilor pentru a preveni eventuale abuzuri din partea angajatorului.

Astfel, stabilirea prin lege a motivelor de încetare a contractului individual de muncă asigură garantarea stabilităţii în muncă. Consideră că unitatea este întotdeauna obligată să motiveze desfacerea contractului de muncă.

Prin urmare, în temeiul normelor legale citate supra, consideră că în speţă, Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, nu a respectat toate cerinţele şi condiţiile normative la emiterea ordinului nr.41 din 04.03.2024 cu privire la preavizare şi a ordinului nr. 83 din 01.04.2024 cu privire la modificarea ordinului nr. 42 din 04.03.2024.

Astfel, în ordinul nr.b 41 din 04.03.2024 cu privire la preavizare şi a ordinul nr. 83 din 01.04.2024 cu privire la modificarea ordinului nr. 41 din 04.03.2024 nu sunt înscrise temeiurile juridice şi economice, aşa cum cere norma legală de la art.88 alin. (1) lit.a) din Codul muncii.

În consecință, susține că aplicarea temeiurilor de preavizare şi de concediere urmează a fi efectuate doar în strictă conformitate cu prevederile Codului Muncii. Normele indicate de Codul muncii, la care a făcut referire supra au un caracter imperativ, iar dacă angajatorul încalcă una din condiţiile de preavizare, concediere şi fostul salariat contestă ordinele în instanţa de judecată atunci ordinele în cauză urmează a fi anulate, cu obligarea angajatorului la repararea prejudiciilor cauzate salariatului reglementate în art. 90 Codul muncii.

Consideră că, litigiul de muncă reprezintă orice tip de litigiu între un angajator şi un lucrător (sau lucrători) care rezultă din relaţia lor de muncă şi care se referă la aplicarea şi respectarea dispoziţiilor legislaţiei muncii.

Or, dacă angajatorul nu justifică concedierea şi nu respectă procedura de concediere, inclusiv şi procedura de preavizare prevăzută de lege, angajatul are dreptul să atace preavizarea şi concedierea în instanţa de judecată.

Suplimentar, ținînd cont de faptul că în speţa dată se atestă un litigiu de muncă, în temeiul normelor indicate supra, reclamanta/apelantă este în drept de a se adresa cu cerere de chemare în judecată privind anularea ordinului nr.41 din 04.03.2024 precum şi ordinul nr.83 din 01.04.2024 cu privire la modificarea ordinului nr.41 din 04 martie 2024 al DETS a CR Edineţ.

Cu atât mai mult, susține că prevederile Coduluui muncii nu interzic contestarea ordinului de preavizare, ba din contra, prevede, că singurul remediu efectiv în toate litigiile de muncă sunt instanţele de judecată, atunci când litigiul între salariat şi angajator nu s-a putut soluţiona pe cale amiabilă.

Astfel, menționează că prin ordinul nr.41, nr.83 şi nr.103, d-nei Strugaru Olesea, i-au fost încalcate drepturile prevăzute de Codul muncii, inculsiv şi dreptul la muncă şi la protecţia muncii (art.43 din Constituţia RM).

Totodată, însăşi procedura de preavizare a fost viciată, fapt ce duce la anularea ordinului nr. 41 din 04.03.2024 cu privire la preavizare şi a ordinului nr.83 din 01.04.2024 cu privire la modificarea ordinului nr.41 din 04.03.2024, emis de Şefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ-Morari Iana, din care considerente rezultă că instanţa de judecată în mod neîntemeiat a respins pretenţia respectivă .

Totodată, în susţinerea poziţiei, instanţa de fond nu face referire la nici o prevedere legală care ar indica că ordinul de preavizare nu poate fi contestat şi anulat.

Totodată, prin cererea de chemare în judecată, a solicitat încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantei suma în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei MD cu titlu de prejudiciu moral.

În acest sens, precizează faptul că instanţa de fond a admis parţial pretenţia reclamantei privind încasarea din contul angajatorului a prejudiciului moral şi să încaseze din contul pârâtei în beneficiul reclamantului prejudiciul moral în mărime de 9 000 (nouă mii) lei MD.

Consideră că instanţa de fond neîntemeiat nu a încasat integral prejudiciul moral din contul pârâtei în beneficiul reclamantei suma în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei MD cu titlu de prejudiciu moral.

Astfel, prin reparaţia echitabilă instituită ca obligaţie a statelor membre ale Consiliului Europei se înţelege printre altele şi achitarea victimei violării prejudiciului material, moral precum şi cheltuielile legate de apărarea drepturilor sale.

Subsidiar, prin reparaţie echitablă se va înţelege recunoaşterea dreptului încălcat, precum şi repararea prejudicilor (materiale, morale).

Articolul 41 CEDO prevede: „dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenţiei sau a Protocoalelor sale şi dacă dreptul intern al înaltei Părţi Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecinţelor acestei încălcări, Curtea acordă părţii lezate, dacă este cazul, o reparaţie echitabilă”.

La fel, dauna morală, reprezintă rezultatul dăunător direct de natură patrimonială al unei fapte ilicite prin care se aduce o vătămare valorilor şi drepturilor extrapatrimoniale ce sunt strâns legate de personalitatea umană.

Conform art. 2037 alin.(l) şi (2) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

Suplimentar, luând în consideraţie că în şedinţa de examinare a cauzei s-a constatat cu certitudine comiterea de către pârâtă a unui şir de încălcări a legislaţiei muncii în raport cu reclamanta, care au dus la concedierea nelegitimă a acesteia,

ţinând cont de circumstanţele cauzei care au provocat stări de nervozitate reclamantei care în consecinţă au dus la suferinţe, deprimări şi stres suportate de ultima urmare a eliberării sale nelegitime din funcţia deţinută - vedem necesar de a acorda reclamantului drept compensaţie morală suma de 50 000 (cincizeci mii) lei MD, reprezentând o satisfacţie echitabilă cum indică art.41 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, această sumă reprezentând o compensare suficientă, echitabilă şi nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat.

La fel, în ceea ce priveşte cheltuielile de judecată suportate de către apelanta - Strugaru Olesea, acestea urmează a fi compensată integral din contul intimatei Direcţia Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, suma de 5 000 (cinci mii) lei, suportate cu titlu de cheltuieli pentru asistenţă juridică în cadrul instanţei de apel.

Cheltuielile efectuate au fost reale, necesare şi raţionale de unde rezultă necesitatea şi obligativitatea pârâtei/intimatei de a achita integral cheltuielile suportate de către reclamanta/apelanta - Strugaru Olesea.

În drept, cererea de apel a apelantei Strugaru Olesea este întemeiată în baza art.art 357, 358 alin.(1), 360, 362 alin.(1), 365, 385 lit.c), 386 alin.(1), lit. a) Cod de procedură civilă.

V. Poziția părților în ședința instanței de apel.

8. Reprezentantul apelantei Direcția Educație,Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, avocatul Tudor Clipa, în cadrul ședinței instanței de apel a pledat pentru admiterea cererii de apel depusă de Direcție în temeiul motivelor invocate în aceasta. Totodată a solicitat respingerea cererii de apel depuse de Strugaru Olesea, reprezentată de avocata Vitalia Botnari.

9. Reprezentantul apelantei Strugaru Olesea, avocata Vitalia Botnari, în cadrul ședinței instanței de apel a pledat pentru admiterea cererii de apel depuse de Strugaru Olesea în temeiul motivelor invocate în apel cu încasarea din contul Direcției Educație,Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț a cheltuielilor de asistență juridică în beneficiul apelantei Strugaru Olesea, în cuantum de 5000 lei, cheltuieli ce au fost suportate în cadrul instanței de apel.

10. Intervenientul accesoriu - Consiliul raional Edineț nu s-a prezentat în ședință de judecată, însă prin cererea din 06 februarie 2025 (fila dosarului 191-192) a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

11. În conformitate cu art. 100 Cod de procedură civilă, *cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.*

12. Articolul 105 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că, *citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei.*

13. În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.*

14. Ținând cont de conținutul normelor legale citate *supra*, instanța de apel a întreprins toate masurile necesare în vederea înștiințării participanților la proces despre data, locul și ora examinării prezentei cauze, iar ca urmare a dispus examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa intervenientului accesoriu Consiliul raional Edineț.

VI. Aprecierea instanţei de apel:

15. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normelor legale relevante speței, instanța de apel conchide că apelul depus de apelanta Direcția Educație,Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț urmează a

fi respins ca nefondat, iar apelul depus de apelanta Strugaru Olesea este întemeiat, fiind pasibil de admitere, din următoarele considerente.

16. În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

17. Instanța de apel reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 15 octombrie 2024 (fila dosarului 133), iar cererile de apel prealabile au fost depuse de Direcția Educație,Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț la 22 octombrie 2024 și de Strugaru Olesea prin intermediul avocatei Vitalia Botnari la 11 noiembrie 2024 (fila dosarului 137-139;143-145). Prin urmare cererile de apel au fost declarate în termenul legal stabilit la art. 362 Cod procedură civilă.

18. În accepțiunea art. 373 Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor din apel. Instanţa nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.*

19. În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

20. În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de*

circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

22. În conformitate cu cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, eclarat, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

23. Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanța pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.*

24. Art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.*

25. Din conținutul normelor enunțate *supra* Colegiul Civil reține că, sarcina instanței de apel care derivă din dispozițiile art.373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, în raport cu argumentele expuse în vederea admiterii sau respingerii acțiunii și cu concluziile reținute de către aceasta la adoptarea hotărârii.

26. Completul Colegiului civil reține faptul că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

27. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

28. Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de ași argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei.

29. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

29. Potrivit art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre;*

30. Conform art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă*, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;*

32. Examinând cauza în ordine de apel, instanța reține următoarele:

CONSIDERENTE GENERALE

33. Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul central) din 15 octombrie 2024, prima instanță a admis parțial acțiunea înaintată de reclamanta Strugaru Olesea și a anulat Ordinul nr. 103 din data de 31 mai 2024 „*Cu privire la concedierea dnei Strugaru Olesea*”, emis de Șefa interimară a Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, Morari Iana, dispunând totodată restabilirea Olesei Strugaru Olesea, în funcţia de specialist în cadrul Secției management al curriculumului, formare profesională continuă și comunicare cu publicul al Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, începând cu data de 15 octombrie 2024. În esență, la adoptarea acestei soluții, instanța de fond a

conchis, pe baza probatoriului cercetat că, ordinul concediere sus-menționat este ilegal, deoarece în cazul reclamantei realmente nu a existat situația de reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate, respectiv nu a exisdtat temei legal de concediere a reclamantei, conform art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii.

34. Totodată, prin aceeași hotărâre instanța de fond a respins acțiunea reclamantei, în partea în care s-a solicitat anularea, ca fiind ilegale, și a Ordinului nr. 41 din 04 martie 2024 ”*Cu privire la preavizarea dnei Strugaru Olesea specialist SMCFPC din cadrul Direcției Educație a Consiliului Raional Edineț*”, emis de șefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, Morari Iana, precum și a Ordinului nr. 83 din 01 aprilie 2024 ”*Cu privire la modificarea Ordinului nr. 41 din 04.03.2024 al Direcţiei Educaţie Tineret şi Sport al CR Edineț*”, emis de șefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ.

35. În acest sens, prima instanță a apreciat ca fiind neîntemeiate pretențiile și argumentele reclamantei, invocând că, potrivit normelor legale prevăzute de art. 88 alin. (1), lit. b), c) și art. 184 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, emiterea ordinului de preavizare și aducerea lui la cunoștință cunoștința salariatului vizat în el, este o cerință obligatorie stipulată expres în acțiunile angajatorului, care este obligat să preavizeze salariatul, prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărâre), sub semnătură, despre intenţia sa de a desface contractul individual de muncă încheiat pe o durată nedeterminată sau determinată în caz de concediere în legătură cu lichidarea unităţii sau încetarea activităţii angajatorului persoană fizică, reducerea numărului sau a statelor de personal la unitate, cu două luni înainte. Totodată, instanța de fond a menționat că, prin ordinul de preavizare nu se încalcă careva drepturi ale angajatorului sau salariatului, ci este un instrument de informare a salariatului despre o eventuală concediere.

36. Instanța de apel consideră greșite concluziile instanței de fond în această latură, deoarece sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Astfel, pe de o parte, prima instanță constată că, ordinul de concediere al reclamantei nr. 103 din 31 mai 2024 este ilegal, pe motiv că realmente nu a exisdtat o situație de reducere a numărului sau a statelor de personal din unitatea în care activa reclamanta, iar pe de altă parte, menține ca fiind în acord cu prevederile Codului muncii ordinele angajatorului de preavizare a reclamantei despre concediere în temeiul art. 86 alin.

(1), lit. c) din Codul muncii, în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate. Or, în cazul în care s-a constatat că nu a existat îndeobște situația de reducere a numărului sau a statelor de personal din unitate, ordinul de preavizare despre concediere în genere nu trebuia să fie emis, deoarece nu exista temei legal de a declanșa (iniția) de către angajator însăși procedura de concediere, implicit nu a existat temei legal de a preaviza reclamanta despre concediere cu 2 luni înainte.

37. În plus, la examinarea cauzei în ordine de apel, completul de judecată al Colegiului civil a stabilit și alte circumstanțe și vicii care confirmă suplimentar ilegalitatea Ordinului nr. 41 din 04 martie 2024 ”*Cu privire la preavizarea dnei Strugaru Olesea specialist SMCFPC din cadrul Direcţiei Educaţie a Consiliului Raional Edineț*” și a Ordinului nr. 83 din 01 aprilie 2024 ”*Cu privire la modificarea Ordinului nr. 41 din 04.03.2024*”. Însă asupra acestor aspecte, instanța de apel se va expune detaliat mai jos.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

38. Potrivit art. 9 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, potrivit cărora *salariatul are dreptul la încheierea, modificarea şi desfacerea contractului individual de muncă în modul stabilit de prezentul Cod.*

39. Conform art. 10 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, *Angajatorul este obligat să respecte Legile şi alte acte normative ale Republicii Moldova.*

40. În conformitate cu prevederile art. 81 Codul Muncii,

(1) Contractul individual de muncă poate înceta:

a) în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor (art.82, 305 şi 310);

b) a[1]) prin acordul scris al părţilor (art.821);

c) la iniţiativa uneia dintre părţi (art.85 şi 86).

(2) În toate cazurile menţionate la alin.(1), ziua încetării contractului individual de muncă se consideră ultima zi de muncă.

(3) Contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) angajatorului, care se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea

recepţionării/înştiinţării, cel tîrziu la data eliberării din serviciu, cu excepţia cazului în care salariatul nu lucrează pînă în ziua eliberării din serviciu (absenţă nemotivată de la serviciu, privaţiune de libertate etc.). Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conţină referire la articolul, alineatul, punctul şi litera corespunzătoare din lege.

42. Conform art. 86 alin. (1) lit. b), c) și z) Codul Muncii, *Concedierea – desfacerea din iniţiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum şi a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive:*

b) lichidarea unităţii sau încetarea activităţii angajatorului persoană fizică;

c) reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate;

z) pentru alte motive prevăzute de prezentul cod şi de alte acte legislative.

44. Potrivit art. 88 Codul Muncii:

(1) Angajatorul este în drept să concedieze salariaţii de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit.b) şi c)) doar cu condiţia că:

a) va emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unităţii ori reducerea numărului sau a statelor de personal;

b) va emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre) cu privire la preavizarea, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării fiecărui salariat vizat, a salariaţilor cu 2 luni înainte de lichidarea unităţii ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. În caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse;

c) o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective (cu condiţia că astfel de loc de muncă (funcţie) există la unitate, iar salariatul preavizat întruneşte cerinţele necesare pentru suplinirea acestuia);

d) va reduce, în primul rînd, locurile de muncă vacante;

e) va desface contractul individual de muncă în primul rînd cu salariaţii angajaţi prin cumul;

f) va acorda salariatului ce urmează a fi concediat o zi lucrătoare pe săptămînă cu menţinerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă;

g) va prezenta, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenţiei pentru ocuparea forţei de muncă informaţiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate;

h) se va adresa organului (organizatorului) sindical în vederea obţinerii opiniei consultative privind concedierea salariatului respectiv.

(2) În cazul în care, după expirarea termenului de preavizare de 2 luni, nu a fost emis ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) de concediere a salariatului, această procedură nu poate fi repetată în cadrul aceluiaşi an calendaristic. În termenul de preavizare nu se include perioada aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii şi în concediul medical.

(3) Locul de muncă redus nu poate fi restabilit în statele unităţii pe parcursul anului calendaristic în care a avut loc concedierea salariatului care l-a ocupat.

(4) În caz de lichidare a unităţii, angajatorul este obligat să respecte procedura de concediere prevăzută la alin.(1) lit.a), b), f), g) şi i).

45. Art. 184 alin. (1) lit. a) al Codului Muncii, prevede că, *(1) Angajatorul este obligat să preavizeze salariatul, prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării ordinului de fiecare salariat vizat, despre intenţia sa de a desface contractul individual de muncă încheiat pe o durată nedeterminată sau determinată, în următoarele termene:*

a) cu 2 luni înainte – în caz de concediere în legătură cu lichidarea unităţii sau încetarea activităţii angajatorului persoană fizică, reducerea numărului sau a statelor de personal la unitate (art.86 alin.(1) lit.b) şi c)).

46. Conform art. 89 Codului Muncii, *(1) Salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă*

prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărîre a instanţei de judecată. (2) La examinarea litigiului individual de muncă de către instanţa de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea şi să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanţa de judecată va solicita opinia consultativă a organului (organizatorului) sindical privind concedierea salariatului respectiv. (3) Imediat după pronunţarea hotărîrii instanţei de judecată privind restabilirea salariatului la locul de muncă, angajatorul este obligat să emită un ordin de restabilire, pe care îl aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării, în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

47. Potrivit art. 90 alin. (1) din Codul muncii, *în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia.*

48. Conform art. 90 alin. (2) lit. c) din Codul Muncii, *repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului,* iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, *mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ţinîndu-se cont de aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mica decît un salariu mediu lunar al salariatului.*

49. În conformitate cu prevederile art. 327 alin. (1) din Codul muncii, *Partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligaţiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părţi repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod şi altor acte normative.*

50. În conformitate cu art. 329 alin. (2) din Codul muncii, *Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părţi. Litigiile şi conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluţionează de instanţa de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.*

51. Potrivit art. 356 din Codul muncii *Angajatorul este obligat să execute imediat, conform Codului de procedură civilă, hotărârea (decizia) instanţei de judecată despre restabilirea drepturilor salariatului ce decurg din raporturile de muncă şi din alte raporturi legate nemijlocit de acestea. Neexecutarea actelor judecătoreşti indicate la alin.(1) atrage efectele prevăzute de Codul de executare.*

52. În conformitate cu art. 255 Cod de procedură civilă, *Hotărârea judecătorească se execută, în modul stabilit de lege, după ce rămâne definitivă, cu excepţia cazurilor de executare imediată după pronunţare.*

53. Potrivit art. 256 alin. (2) Cod de procedură civilă, *Hotărârea judecătorească privind reintegrarea în serviciu a salariatului concediat sau transferat nelegitim urmează a fi executată imediat.*

CIRCUSTANȚELE DE FAPT IMPORTANTE ȘI APRECIEREA ACESTORA PRIN PRISMA NORMELOR DE DREPT MATERIAL ȘI PROCEDURAL APLICABILE

54. Potrivit Extrasului din Registrul de stat al unităților de drept, Direcția Educație a Consiliului Raional Edineț, a fost constituită de către Consiliul raional Edineț, prin Decizia nr. 4/3 din 08 august 2015 (fila dosarului 66).

55. Prin Ordinul nr. 53 din 22 august 2020 emis de Direcţia Educaţie a Consiliului Raional Edineţ, privind angajarea şi atribuirea treptei, clasei şi coeficientului de salarizare, dna **Strugaru Olesea**, învingătoare a concursului a fost numită în funcţie de ***** a Consiliului Raional Edineţ, începând cu 22 august 2020 (fila dosarului 59).

56. La 09 februarie 2024 Consiliului raional Edineț a emis Decizia nr. 2/19 din data de 09 februarie 2024 ”*Cu privire la varianta nouă a Organigramei Aparatului Preşedintelui şi Subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional*”, prin care s-a decis aprobarea variantei noi a Organigramei Aparatului Președintelui și subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional Edineț (anexa nr. 1), fila dosarului 46.

57. Totodată, prin aceeași Decizie s-a decis:

”4. Se pune în sarcina Președintelui raionului și șefilor de subdiviziuni, elaborarea și aprobarea Schemelor de încadrare a Aparatului Președintelui raionului și subdiviziunilor consiliului raional, conform statelor de personal aprobate.

5. Se pune în sarcina președintelui raionului, la momentul aprobării de către Cancelaria de stat a Statelor de personal, preavizarea/transferarea angajaților conform legislației în vigoare.

6. Se pune în sarcina președintelui raionului, la momentul aprobării de către Cancelaria de Stat a Statelor de Personal, preavizarea/transferarea angajaților aparatului președintelui raionului, Direcției Educație, Direcției agricultură, relații funciare și cadastru și Direcției construcții, economie și atragerea investiților, conform statelor de personal nou aprobate.

8. Se împuternicește președintele raionului să numească interimatul funcțiilor de conducere la momentul intrării în vigoare a deciziei.”.

58. Așadar, anexa numărul 1 la Decizia sus-menționată, redă noua organigramă a Aparatului președintelui raionului și subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional Edineț, din care rezultă expres subdiviziunile aflate în subordinea consiliului raional (fila dosarului 49).

59. Potrivit Extrasului din Registrul de stat al unităților de drept nr. 40088 din 05.02.2024, Moraru Iana a fost înregistrată în registrul respectiv în calitate de șef-interimar al Direcția Educație a Consiliului Raional Edineț *până la determinarea prin concurs a conducătorului* (fila dosarului 68).

60. Prin Dispoziția nr. 135p din 04 martie 2024, emisă de Președintele raionului Edineț, în baza Deciziei Consiliului raional Edineț, nr. 2/19 din 09 februarie 2024 ”*Cu privire la varianta nouă a Organigramei și Statelor de personal ale Aparatului președintelui raionului și subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional Edineț”*, s-a numit prin transfer, din Direcția Educație, dna Morari Iana în funcția de Șef Interimar al Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, începând cu 04 martie 2024 (fila dosarului 97).

61. Tot la data de 04 martie 2024, Morari Iana în calitate de șef-interimar al Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, a emis Ordinul nr.

41 cu privire la preavizarea d-nei Strugaru Olesea, ***** (fila dosarului 60), cu următorul conținut:

*1. „Se preavizează, contra semnătură, dna Strugaru Olesea, despre eliberarea din funcţie de *****.*

2. Termenul de preavizare de 2 luni începe din momentul reluării activităţii.

3. Specialistul principal cu atribuţii resurse umane din Serviciul juridic la momentul reluării activităţii de către dna Strugaru Olesea va declanşa procedura de eliberare din funcţie.

4. Se acordă d-nei Strugaru Olesea o zi lucrătoare pe săptămână cu menţinerea salariului mediu pentru căutarea unui alt post de lucru."

62. La data emiterii acestui ordin, salariata Strugaru Olesea se afla în concediul de odihnă anual, conform ordinului nr. 23 din 23 februarie 2024, pentru perioada 26 februarie 2024 – 15 martie 2024 (fila dosarului 22).

63. Ulterior, în perioada 18 martie 2024 – 28 martie 2024 salariata Strugaru Olesea s-a aflat în concediu medical (fila dosarului 61).

64. La 01 aprilie 2024, Şefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, Morari Iana, a emis Ordinul nr. 83, prin care a modificat Ordinul nr. 41 din 04 martie 2024, și anume, s-a dispus modificarea pct. 1 al ordinului cu următorul conținut „*Se preavizează contra semnătură dna Strugaru Olesea, despre eliberarea din funcția de ***** din **01 iunie 2024**, în legătură cu reorganizarea Direcției Educație a CR Edineț*" (fila dosarului 93).

65. La 01 aprilie 2024 Şefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, Morari Iana, i-a adus la cunoștință salariatei Strugaru Olesea Ordinul nr. 41 din 04 martie 2024 și Ordinul nr. 83 din 26 martie 2024, însă ultima și-a exprimat dezacordul, refuzând să semneze întru confirmarea acestui fapt. În acest sens, a fost întocmit un proces-verbal, subsemnat de șefa interimară Moraru Iana și un reprezentant al salariaților (fila dosarului 94).

66. La 31 mai 2024 Şefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, Morari Iana, a emis Ordinul nr. 103 "Cu privire la concedierea doamnei Strugaru Olesea" (fila dosarului 81), prin care a ordonat:

”*1. Desfacerea contractului individual de muncă din 02 martie 2020 a d-nei Strugaru Olesea, ***** de la 03 iunie 2024 (ultima zi de muncă), în legătură cu reorganizarea Direcţiei Educaţie a Consiliului Raional Edineţ.*

2. Contabilitatea va calcula şi va achita plăţile salariale conform legislaţiei în vigoare precum şi indemnizaţia de eliberare din funcţie conform art. 186 alin. (1) lit. a), b), c) Codul Muncii.

2.1 În mărimea sumată a unui salariu mediu săptămânal pentru fiecare an complet lucrat la unitatea în cauză dar nu mai mare decât şase salarii medii lunare şi nu mai mică decât un salariu mediu lunar;

2.2 Pentru a doua lună, plata unei indemnizaţii de eliberare din serviciu egală cu cuantumul salariului mediu lunar dacă persoana concediată nu a fost plasată în câmpul muncii;

2.3 Pentru a treia lună, plata unei indemnizaţii de eliberare din serviciu egală cu cuantumul salariului mediu lunar dacă persoana concediată nu a fost plasată în câmpul muncii;

2.4 În cazul plasării d-nei Strugaru Olesea în câmpul muncii pe parcusul lunilor indicate mai sus indemnizaţia se va achita pe perioada de până la data angajării acesteia.

3. Dna Tanas Ina, specialist principal resurse umane, va aduce la cunoştinţă d-nei Strugaru Olesea sub semnătură prevederile prezentului ordin.

4. Prezentul ordin cu privire la concediere a d-nei Strugaru Olesea poate fi contestat în termen de trei luni de la data comunicării acestuia la Judecătoria Edineţ, sediul Central”.

67. Ordinul de concediere a fost comunicat sub semnătură salariatei Strugaru Olesea la data de 31 mai 2024, dânsa menționând că nu este de acord cu acesta (fila dosarului 81).

68. Art. 88 alin. (1) lit. b), c) din Codul muncii prevede că, *(1) Angajatorul este în drept să concedieze salariaţii de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit.b) şi c) doar cu condiţia că:*

b) va emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre) cu privire la preavizarea, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării fiecărui salariat vizat, a salariaţilor cu 2 luni înainte de lichidarea unităţii ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. În caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse;

c) o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective (cu condiţia că astfel de loc de muncă (funcţie) există la unitate, iar salariatul preavizat întruneşte cerinţele necesare pentru suplinirea acestuia).

69. Potrivit art. 184 alin. (1) lit. a) din Codului muncii, *(1) Angajatorul este obligat să preavizeze salariatul, prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării ordinului de fiecare salariat vizat, despre intenţia sa de a desface contractul individual de muncă încheiat pe o durată nedeterminată sau determinată, în următoarele termene:*

a) cu 2 luni înainte – în caz de concediere în legătură cu lichidarea unităţii sau încetarea activităţii angajatorului persoană fizică, reducerea numărului sau a statelor de personal la unitate (art.86 alin.(1) lit.b) şi c)).

70. Instanța de apel consideră că Ordinul nr. 41 din 04 martie 2024 cu privire la preavizarea d-nei Strugaru Olesea, *****, precum și Ordinul nr. 83 din 01 aprilie 2024, privind modificarea pct. 1 din ordinul sus-indicat, sunt neîntemeiate și ilegale, din următoarele considerente.

71. În primul rând, instanța de apel ține să menționeze că, din punct de vedere juridic, la data de 04 martie 2024 nu exista unitatea de drept cu denumirea ”Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț”. Or, unitatea de drept cu denumirea ”Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț” a fost înregistrată în Registrul de stat al unităților de drept la data de 19 martie 2024, în baza Deciziei Consiliului raional Edineț nr. 2/19 din 09.02.2024, fapt confirmat prin Extrasul din Registrul de stat al unităților de drept nr. 40960 din 19.03.2024 (fila dosarului 67). Tot la data de 19 martie 2024 și Moraru Iana a fost

înregistrată în Registrul respectiv ca șef-interimar al Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț.

72. În al doilea rând, instanța de apel constată că, potrivit pct. 6 al Deciziei Consiliului raional Edineț, nr. 2/19 din 09 februarie 2024 ”*Cu privire la varianta nouă a Organigramei și Statelor de personal ale Aparatului președintelui raionului și subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional Edineț”*, Consiliul raional a pus în sarcina **președintelui raionului**, **la momentul aprobării de către Cancelaria de Stat a Statelor de Personal**, preavizarea/transferarea angajaților aparatului președintelui raionului, Direcției Educație, Direcției agricultură, relații funciare și cadastru și Direcției construcții, economie și atragerea investiților, **conform statelor de personal nou aprobate** (a se vedea pct. 57 *supra*).

73. Însă, la emiterea Dispoziției nr. 135p din 04 martie 2024, privind numirea prin transfer, din Direcția Educație, a doamnei Morari Iana în funcția de Șef Interimar al Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, începând cu 04 martie 2024, președintele raionului nu a împuternicit-o să preavizeze/transfere angajații Direcției Educație (a se vedea fila dosarului 97).

74. Mai mult decât atât, la data de 04 martie 2024 când doamna Morari Iana în calitate de șef interimar al Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, a emis Ordinul nr. 41 cu privire la preavizarea d-nei Strugaru Olesea, *****, despre concediere din funcția dată, în temeiul art. 86 alin. (1), lit. c) din Codul muncii (”*reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate*”), nu existau statele de personal nou aprobate ale Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț. Or, statele respective au fost aprobate prin Decizia Consiliului raional Edineț nr. 5/3 din 30 aprilie 2024 ”*Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț*” (fila dosarului 34-45).

75. Astfel, abia prin Decizia Consiliului raional Edineț nr. 5/3 din 30 aprilie 2024, s-a decis:

”*1. Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț – organ local de specialitate în domeniul învățământului (anexa 1).*

2. Se aprobă structura funcțională și organigrama Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț (anexa nr. 2 și nr. 3).

3. Se aprobă statele de personal ale Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț (anexa nr. 4)."

76. Așadar, Organigrama și Statele de personal ale Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț (anexele nr. 2, nr. 3 și nr. 4), au fost aprobate de către Consiliul raional Edineț abia la data de 30 aprilie 2024, însă preavizarea salariatei Strugaru Olesea despre concediere a fost dispusă la 04 martie 2024, cu modificarea din 01 aprilie 2024, dată la care i-a și fost adusă la cunoștință preavizarea.

77. Prin urmare, Ordinul nr. 41 din 04 martie 2024 cu privire la preavizarea d-nei Strugaru Olesea, ***** a Consiliului Raional Edineţ, precum și Ordinul nr. 83 din 01 aprilie 2024, privind modificarea pct. 1 din ordinul sus-indicat, contravin Deciziei Consiliului raional Edineț nr. 2/19 din 09 februarie 2024 "*Cu privire la varianta nouă a Organigramei și Statelor de personal ale Aparatului președintelui raionului și subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional Edineţ"*, or, în pct. 6 al deciziei respective, Consiliul raional a pus în sarcina președintelui raionului, preavizarea/transferarea angajaților "***la momentul aprobarii de către Cancelaria de Stat a Statelor de Personal***", **"*conform statelor de personal nou aprobate.*"** Însă probe că Cancelaria de Stat ar fi aprobat state noi de personal în baza acestei decizii nu au fost prezentate.

78. Astfel, din punct de vedere legal, procedura de preavizare a salariatei Strugaru Olesea privind concedierea ei în temeiul art. 86 alin. (1), lit. c) din Codul muncii, în legătură cu "*reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate"* putea fi inițiată prin ordinul angajatorului doar după data de 30 aprilie 2024, când au fost aprobate de către Consiliul raional Edineț Regulamentul de organizare și funcționare, precum și statele de personal ale Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț.

79. Or, art. 88 din Codul muncii prevede procedura de concediere în cazul lichidării unităţii, reducerii numărului sau a statelor de personal, și anume:

(1) Angajatorul este în drept să concedieze salariaţii de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit.b) şi c)) doar cu condiţia că:

a) va emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unităţii ori reducerea numărului sau a statelor de personal;

b) va emite un ordin (dispoziţie, decizie, hotărîre) cu privire la preavizarea, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepţionării/înştiinţării fiecărui salariat vizat, a salariaţilor cu 2 luni înainte de lichidarea unităţii ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. În caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse;

80. Deci, din conținutul logico-juridic al prevederilor legale enunțate mai sus rezultă cert că, angajatorul (sau alt organ/autoritate abilitată) trebuie să acționeze în următoarea consecutivitate: **1)** mai întâi trebuie să fie emis/adoptat ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea), privind lichidarea unității ori reducerea numărului sau a statelor de personal și apoi **2)** să fie emis/adoptat ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) cu privire la preavizarea salariatului despre concediere în legătură lichidarea unității ori reducerea numărului sau a statelor de personal. Dar nu invers, cum a procedat în cazul de față pârâtul Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț.

81. Această concluzie a instanței de apel își are confirmare și prin conținutul Ordinului nr. 103 din 31 mai 2024 ”*Cu privire la concedierea doamnei Strugaru Olesea*”, or, angajatorul a indicat ca temei de emitere a acesteia Decizia Consiliului raional Edineț, nr. 2/19 din 09 februarie 2024 ”*Cu privire la varianta nouă a Organigramei şi Statelor de personal ale Aparatului preşedintelui raionului şi subdiviziunilor din subordinea Consiliului raional Edineţ”* și Decizia Consiliului raional Edineț nr. 5/3 din 30 aprilie 2024 *”Cu privire la Regulamentul de organizare şi funcţionare a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ -organ local de specialitate în domeniul învăţământului”.*

82. Luând în considerare toate circumstanțele de fapt și de drept descrise mai sus, în ansamblul lor, completul Colegiului civil consideră necesar de a admite

apelul declarat de reclamanta Strugaru Olesea, a casa parțial hotărârea instanței de fond în partea respingerii pretențiilor din acțiune cu privire la anularea ordinului de preavizare 41 din 04 martie 2024 și a ordinului de modificare a ordinului de preavizare nr. 83 din 01 aprilie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri în această latură, privind admiterea acțiunii și anularea ordinelor menționate, ca fiind ilegale.

83. Ce ține de hotărârea primei instanțe din 15 octombrie 2024 în partea anulării Ordinului nr. 103 din 31 mai 2024 ”*Cu privire la concedierea doamnei Strugaru Olesea*”, restabilirea în funcție, încasarea despăgubirii pentru perioada absenței de la locul de muncă, încasarea compensației pentru prejudiciul moral cauzat urmare a concedierii ilegale și compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel o consideră întemeiată și legală, reieșind din următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

84. Primul aspect care urmează a fi reținut la acest segment, constă faptul că însăși procedura de preavizare despre concediere stabilită de art. 88 alin. (1) lit. b), c) și art. 184 alin. (1) lit. a) din Codului muncii a fost viciată de către angajator, la caz - pârâta Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț, din motivele descrise în pct. 70-81 *supra*.

85. Al doilea aspect, și cel mai important, constă în faptul că, ordinul de concediere este neîntemeiat și ilegal în fond.

86. Astfel, instanța de apel reține că prin Decizia Consiliului raional Edineț nr. 5/3 din data de 30 aprilie 2024 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț – organ de specialitate în domeniul învățământului, prin care a fost aprobat Regulamentul, Structura funcțională și Statele de Personal a Direcției Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț (fila dosarului 34-45; 126-128).

87. Totodată, instanța reține că, potrivit Ordinului de angajare și Fișei de Post, reclamanta Strugaru Olesea a fost angajată în calitate de ***** (SMCFPC) (fila dosarului 59; 129).

88. Conform fișei de post a Specialistului în cadrul Secției Management al Curiculumului Formare Profesională Continuă (SMCFPC), sunt stabilite sarcinile de bază ale titularului funcției, calificările personale, experiența profesională, repsonsabilitățile și împuternicirile.

89. Potrivit noului stat de personal al Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, aprobat prin Decizia Consliului raional Edineț nr. 5/3 din 30 aprilie 2024, instanța de apel constată că, denumirea secției în care activa reclamanta Strugaru Olesea, a fost modificată, din Secția Management al Curiculumului Formare Profesională Continuă (SMCFPC) în Secția Management al Curiculumului Formare Profesională Continuă și Comunicare cu Publicul.

90. În ședința de judecată la examinarea cauzei în prima instanță, s-a mai stabilit, din declarațiile reprezentantului pârâtului că, potrivit statului de personal vechi, în cadrul Secției în care activa reclamanta Strugaru Olesea, exista o unitate a funcției de specialist (metodist). La fel, potrivit variantei noi a Statului de Personal, în cadrul Secției respective, se regăsește o unitate pentru funcția de specialist (metodist).

91. La fel, în cadrul ședinței de judecată, s-a stabilit că, funcția de specialist în cadrul ”noii secții” constituite era vacantă urmare a concedierii reclamantei, urmând a fi anunțat concurs pentru ocuparea funcției date.

92. De asemenea, la examinarea cauzei în prima instanță, s-a stabilit că, la acel moment, nu era încă întocmită o nouă fișă de post pentru funcția de ***** și Comunicare cu Publicul.

93. Partea pârâtă a motivat că, cerințele pentru funcția de ***** și Comunicare cu Publicul urmează a fi modificate și nu vor corespunde cu cele deținute de specialistul în secția Secția Management al Curiculumului Formare Profesională Continuă (funcție pe care a deținut-o reclamanta).

94. Instanța de fond just a conchis că, o astfel de abordare din partea angajatorului, la caz a pârâtei Direcția Eucaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, este una contrară legii, iar argumentele reprezentantului pârâtei, precum că pentru funcția de ***** și Comunicare cu Publicul (”nou instituită”, potrivit alegațiilor angajatorului-pârât) urmează a fi stabilite alte calificări profesionale, experiență profesională, cunoșine și abilități, sunt neîntemeiate or, de către angajatorul-pârât nu fusese elaborată și aprobată o fișă de post care ar trasa cerințele față de ”noua funcție”, din care s-ar putea deduce cert că reclamanta Strugaru Olesea nu întrunește condițiile legale pentru a deține funcția respectivă.

95. Prin urmare, instanța de fond corect a reținut ca fiind constatat în ședință de judecată faptul că funcția de ***** se regăsește și în Secția Management al Curiculumului Formare Profesională Continuă și Comunicare cu Publicul.

96. Așa fiiind, instanța de apel conchide că, angajatorul-pârât, concediind-o pe reclamanta Strugaru Olesea la 31 mai 2024, pe motiv de reducere a statelor de personal, a încălcat prevederile normei imperative de la art. 88 alin. (1), lit c) din Codul muncii, care stipulează expres că, *(1) Angajatorul este în drept să concedieze salariaţii de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit.b) şi c)* ***doar cu condiţia că:***

c) o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, ***va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcţie) în cadrul unităţii respective (cu condiţia că astfel de loc de muncă (funcţie) există la unitate, iar salariatul preavizat întruneşte cerinţele necesare pentru suplinirea acestuia).***

97. Or, angajatorul-pârât nu a prezentat probe pertinente, concludente și admisibile că, reclamanta Strugaru Olesea la data concedierii (31 mai 2024) nu întrunea cerințele necesare pentru suplinirea (exercitarea) în continuare a funcției de *****, conform noului Stat de personal, aprobat prin Decizia Consiliului raional Edineț nr. 5/3 din 30 aprilie 2024.

98. Deci, instanța de prim nivel just a constatat că, realmente funcția deținută de reclamanta Strugaru Olesea nici nu a fost redusă, în măsura în care în ședința de judecată nu a fost probat faptul că cerințele pentru funțcia de ***** și Comunicare cu Publicul sunt altele decât cerințele înaintate față de titularul funcției de *****.

99. În acest context, instanța de apel ține să evidențieze și faptul că, conform pct. III a procesului-verbal nr. 5 al şedinţei Consiliului raional Edineţ din 30 aprilie 2024, la întrebarea unui consilier, dacă unităţile de personal preavizate se regăsesc în statele de personal nou sau nu, dna Morari Iana, şefă interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport, a comunicat că: „*unităţile se regăsesc...*” (fila dosarului 30-31). De asemenea, instanța relevă că, realmente reclamanta Strugaru Olesea a activat în perioada **de la 30 aprilie 2024** (data la care a fost emisă decizia nr. 5/3 privind aprobarea noii Organigrame și noului Stat de personal al Direcției Eucaţie,

Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ) **și până la data de 31 mai 2024** (când a fost emis ordinul de concediere) în funcția de *****, fiind remunerată (primind salariu) anume pentru exercitarea acestei funcții. Or, altă funcție de specialist (metodist) în perioada menționată în Secția respectivă nu a existat.

100. În lumina circumstanțelor constatate și descrise în pct. 88-99 *supra*, instanța de apel conchide că prima instanță, conducându-se de prevederile art. 89, art. 90, art. 327 alin. (1), art. 329 alin. (1), art. 330 lit. b) din Codul muncii, întemeiat a anulat ca fiind ilegal Ordinul nr. 103 din 31 mai 2024 ”*Cu privire la concedierea doamnei Strugaru Olesea*”, obligând angajatorul pârât să o restabilească în funcție și să-i achite o despăgubire pentru prejudiciul material cauzat, în mărimea salariului pentru perioada absenței de la locul de muncă, începând cu data de 04 iunie 2024 și până la data emiterii hotărârii judecătorești din 15 octombrie 2024.

101. Conform art. 90 alin. (2) lit. c) din Codul Muncii, *repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului,* iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, *mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ţinîndu-se cont de aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mica decît un salariu mediu lunar al salariatului.*

102. Prin urmare, în conformitate cu norma legală enunțată ținând cont de circmstanțele de fapt ale cauzei, prima instanță la adoptarea hotărârii din 15 octombrie 2024 întemeiat și legal a admis parțial pretenția reclamantei din acțiunea înaintată, privind repararea prejudiciului moral cauzat prin concediere ilegală, încasând de la pârât în beneficiul reclamantei o compensație bănească în acest sens, în mărime de 9.000 (nouă mii,00) lei, sumă care în opinia instanței de apel este una echitabilă și rezonabilă ca cuantum în circumstanțele prezentei spețe.

103. Urmare a concluziei sus-indicate, instanța de apel consideră neîntemeiată cererea de apel înaintată de reclamanta Strugaru Olesea, în partea solicitării încasării de la pârât în beneficiuil ei a unei sume de 50.000 (cincizeci mii,00) lei, cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral cauzat.

104. De asemenea, instanța de apel consideră întemeiată hotărârea primei instanțe și în partea admiterii cerinței reclamantei Strugaru Olesea privind

încasarea din contul pârâtei - Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț a cheltuielilor de judecată suportate, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

105. Astfel, conform art. 96 alin. (1) Cod de Procedură Civilă *Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.*

106. La examinarea cauzei în instanța de fond, reclamanta Strugaru Olesea a fost reprezentată de avocata Botnari Vitalia, în baza Mandatului avocatului Seria MA nr. 2160502 din 04 aprilie 2024 (fila dosarului 99), suportând cheltuieli de asistență juiridică în mărime de 5 000 lei (echivalentul a circa 250 euro), fapt confirmat prin bonul de plată seria DAA nr. 49798102 din 04 aprilie 2024 anexat la materialele cauzei (fila dosarului 20). Luând în considerație prestația avocatei Botnari Vitalia, participarea acesteia în şedinţele de judecată de examinare a cauzei, ținând cont de complexitatea cauzei și de rezultatul procesului, instanța de apel consideră justă concluzia instanței de fond că cheltuielile sus-menționate au fost necesare, fiind reale şi rezonabile ca cuantum, dispunând drept urmare încasarea acestora de la pârâta Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț în beneficiul reclamantei.

107. În ceea ce privește taxa de stat, de la plata căreia reclamanta a fost scutită prin lege, la depunerea cereriii de chemare în judecată, prima instanță corect a reținut că, potrivit prevederilor art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

108. Potrivit Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 (în vigoare din 01.01.2024), pârâtul Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț este scutit de drept de la plata taxei de stat.

109. În legătură cu circumstanțele reținute ca fiind constatate la examinarea cauzei de către instanța de apel și concluziile enunțate în această privință *supra*, completul Colegiului civil apreciază apelul declarat de către pârâtul - Direcția

Eucaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, ca fiind vădit nefondat, motiv din care urmează a fi respins.

110. Ce ține de alegațiile orale expuse în ședință de judecată de repezentantul apelantei/pârâtei Direcția Eucaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ, avocatul Clipa Tudor, cum că reclamanta/apelanta Strugaru Olesea oricum nu intenționa să mai activeze în funcția din care fusese concediată, deoarece după restabilirea în funcție a acesteia în baza hotărârii primei instanțe din 15 octombrie 2024, dânsa la data de 20 noiembrie 2024 a depus o cerere de demisie (fila dosarului 197), iar prin ordinul nr. 178 din 20 noiembrie 2024 a fost eliberată din funcție în baza art. 85 alin. (3/1) din Codul muncii (fila dosarului 198), instanța de apel menționează că, aceste circumstanțe s-au produs după adoptarea hotărârii instanței de fond și nu subminează în niciun fel temeinicia și legalitatea acestei hotărârii, privind anularea, ca fiind ilegal, a Ordinului nr. 103 din 31 mai 2024 ”*Cu privire la concedierea doamnei Strugaru Olesea*”. Cu atât mai mult, că, potrivit art. 85 din Codul muncii, Strugaru Olesea a fost în drept să ceară după restabilirea sa în funcție desfacerea contractului individual de muncă în baza unui alt temei legal, în legătură cu demisia din funcție.

VII. Costuri și cheltuieli de judecată:

111. Conform art. 82 Cod de procedurtă civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*

112. Potrivit art. 90 Cod de procdură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistenţă juridică;*

113. Conform art. 94 Cod de procedură civilă,

(*1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

(2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul

dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.

(3) Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii. (...)

114. În conformitate cu art. 96 Cod de procedură civilă, (*1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1[1]) Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

115. Apelanta Strugaru Olesea a solicitat încasarea din contul intimatului – Direcția Eucaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ în beneficiul său a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei în ordine de apel, și anume: cheltuielile de asistență juridică, în mărime de 5.000,00 (cinci mii,00) lei

116. La examinarea cauzei în ordine de apel, apelanta Strugaru Olesea a beneficiat de asistență juridică din partea avocatei Botnari Vitalia, în temeiul Mandatului avocatului Seria MA nr. 2160502 din 04 aprilie 2024 (fila dosarului 99), suportând în acest sens cheltuieli în mărime de 5.000 (cinci mii,00) lei, fapt confirmat prin Bonul de plată seria DAA nr. 49798217 din 11 noioembrie 2024, anexat în original la dosarul cauzei (fila 177).

117. Instanța de apel consideră necesară, reală și rezonabilă ca cuantum suma de 5.000 lei (echivalentul a circa 250 euro), având în vedere că asistența juridică acordată de avocat a constat în studierea materialelor speței, întocmirea cererii de apel motivate, participarea în ședință de judecată. De instanța de apel ia în considerare și rezultatul examinării cauzei în apel, apelul depus de reclamanta Strugaru Olesea urmând a fi admis.

118. Potrivit practicii Curţii Europene a Drepturilor Omului, partea care a câștigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil

(*cauzele Costin împotriva României, Străin împotriva României, Stere şi alţii împotriva României, Raicu împotriva României*).

119. Având în vedere circumstanțele descrise mai sus și dat fiind faptul că apelanta a obținut câștig de cauză în instanța de apel, în temeiul art. 94 și art. 96 Cod de procedură civilă, instanța de apel va dispune încasarea de la pârâtul/intimatul Direcția Eucaţie, Tineret şi Sport a Consiliului raional Edineţ în beneficiul apelantei/reclamantei Strugaru Olesea cheltuielile de judecată suportate la examinarea cauzei în ordine de apel în mărime de 5.000 (cinci mii,00) lei.

120. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 385 lit. c), art. 389 și art. 390 Cod de procedură civilă, instanța de apel,-

D E C I D E :

Respinge apelul declarat de Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Rational Edineț.

Admite apelul declarat de Strugaru Olesea, reprezntată de avocata Botnari Vitalia.

Casează partial hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul central) din 15 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Strugaru Olesea în contradictoriu cu Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț privind anularea ordinului de preavizare, ordinului de modificare a ordinului de preavizare, ordinului de concediere, restabilirea în funcţia deținută anterior, încasarea salariului pentru absenţa forţată de la muncă, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, în partea respingerii pretențiilor din acțiune, cu privire la anularea ordinului de preavizare și a ordinului de modificare a ordinului de preavizare, cu emiterea unei noi hotărâri în această latură după cum urmează:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Strugaru Olesea în contradictoriu cu Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului raional Edineț,

cu privire la anularea ordinului de preavizare și a ordinului de modificare a ordinului de preavizare.

Se anulează Ordinul nr. 41 din 04 martie 2024 ”Cu privire la preavizarea dnei Strugaru Olesea specilist SMCFPC din cadrul Direcției Educație a Consiliului Raional Edineț”, emis de șefa interimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ, Morari Iana.

Se anulează Ordinului nr. 83 din 01 aprilie 2024 ”Cu privire la modificarea Ordinului nr. 41 din 04.03.2024 al Direcției Educație Tineret și Sport al CR Edineț”, emis de șefa inerimară a Direcţiei Educaţie, Tineret şi Sport a Consiliului Raional Edineţ.

În rest, hotărârea hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul central) din 15 octombrie 2024, se menține.

Se încasează de la Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Raional Edineț, IDNO 2002014023309, în beneficiul lui Strugaru Olesea, IDNP 0991802149805, cheltuielile de judecată suportate la examinrea cauzei în ordin de apel (cheltuielil de asistență juridică), în mărime de 5.000,0 (cinci mii,00) lei.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței,

judecător Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Țihonschi

Radu Holban